

זמני שבת קודש

רבונו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	
01:09	0:02	19:02	תל אביב
01:11	0:06	19:00	ירושלים
01:01	0:02	19:05	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

כבוד בית הכנסת

בפרשת השבוע, בלעם הרשע מתבטא במילים 'מה טובו אוהליך יעקב' - משבח את בתי הכנסת בהם זכינו. חכמינו ז"ל גילו כי מברכותיו של אותו רשע ניתן ללמוד מה רצה לקלל חלילה, כלומר - בלעם הרשע התקנא במקור הכח שלנו, בבתי הכנסת, ולטש את עינו הרעה לאבד מאיתנו את הנכס היקר הזה, אלא שבזרע עולם הפך עבורנו את הקללה לברכה.

הבה נתפוס את הברכה הזו בשתי ידיים, נאמץ את קדושת בית הכנסת ואת איסור השיחה בו בעת התפילה. נכון, לפעמים זה לא קל, אנו רוצים לומר רק מילה אחת, או שיש חדשות ממש מעניינות. ובכל זאת - הבה נזכור כי הדיבור בעת התפילה - גם אם אנחנו לא מתפללים עכשיו - הוא איסור גמור, ובנוסף - כמה כדאי להיזהר ולהישמר מכל דיבור בשעת התפילה, כי זה הרגע בו בורא עולם מקשיב ומאזין לתפילה הנישאת אליו, ומרעיף משמים שפע ישועות ורחמים!

עלינו לשוב ולשנן כי איסור הדיבור בשעת התפילה אינו מנהג טוב בלבד, הוא הלכה פסוקה. בשו"ע סי' קכ"ד, נפסק שאסור לדבר בשעת התפילה, נקודה. ולא מדובר על מי שמתפלל עכשיו - האסור בדיבור כי הוא בעיצומה של תפילה, אלא כל השוהה בבית הכנסת בשעה שהציבור מתפלל - אסור לו לדבר. ממש כמו שאסור לטלטל מוקצה בשבת, כך גם אסור לחלוטין לדבר בעת התפילה!

כמה כדאי לזכור כי שעת התפילה היא שעת פתיחת שערי שמים, רגע בו בורא עולם קשוב לנעשה בהיכל בית הכנסת. אין פלא כי רבים שקיבלו על עצמם את הקבלה הזו, זכו בישועות גדולות ובניסים גלויים, הודות לכך שבשעה הדרמטית הזו, כשבורא עולם פותח את שערו להאזין לבניו, הם ניצבו שם כראוי, ולא פצו פיהם לעסוק בדברי חולין. (הרב אשר קובלסקי)

הרה"ג דניאל זר שליט"א ראש הישיבה המוסדות

אור החיים הקדוש

מי היה אור החיים הקדוש וכיצד זכה להגיע לדרגתו הגבוה בעבודת השם

העליונים. נבין מעט במי אנו עוסקים 24 שעות שקונו רבינו הקדוש בתורה הק', כל כולו שקידה עצומה. מסופר על האור החיים הקדוש, שכל כולו היה תורה, כשהיה לו כסף היה יושב ולומד, כשתם הכסף היה הולך לעבוד, ומה היתה עבודתו? היה עוזר לצורף, יום אחד, המלך חיתן את בתו, קרא לו ואמר לו, הבת שלי מתחנתת בתאריך זה וזה, ומזמין הוא כיד המלך. אמר הצורף לרבינו שהוא צריך את עזרתו, אמר לו הרב שכרגע יש לו כסף ואינו עובד, אבל המלך אמר... אמר לו רבינו הק' המלך שלי הוא מלך מלכי המלכים, עכשיו אני חייב בלימוד התורה. והנה מגיע זמן החתונה, המלך שולח אל הצורף, והוא אומר לו העוזר שלי לא רוצה לעבוד. המלך רתח מכעס, היה לו אצטדיון ענק מוקף חומה, ובו נמרים דובים ואריות, וכל מי שהחליט להרגו היו משליכים אותו ומשביעים את רעבונם של חיות הטורף. גזר המלך על האור החיים הקדוש להשליך אותו לאותו מקום. היו עומדים מצד אחד גויים שמחים, ומצד שני יהודים עצבים, והאור החיים הקדוש יוצא ועמו מזוודות מלאות, הוא צריך ספרים ללמוד... כאילו נוסע לחו"ל. פותחים את השערים ומכניסים אותו שמה. למחרת פקד המלך שיראו מה אתו... האור החיים הקדוש ישב ועסק בתורה, וסביבו אריות יושבים כתלמידים אצל רבם, מכשכשים בזנבם. פתח ישיבה... אמרו למלך והוא נבהל, בא המלך לראות מה נשאר מעצמותיו, וכל עצמותיו תאמרנה פחד ורעדה, וקרא לו לצאת וביקש סליחתו, השרים הגויים שקינאו בו אמרו למלך בטח האריות אינם רעבים, אמר להם המלך, הם לא רעבים? בואו נבדוק. הכניסו אותם לגוב האריות, ותוך דקה לא נשאר מהם אף גל של עצמות. ומאז למדו הגויים לכבד את היהודים.

כששומעים סיפורים על גדולי ישראל וצדיקים, מבינים כמה חיי ההבל בחוץ הם אפס וריק. כשרואים איך אפשר לטהר ולקדש את הנשמה שהיא נצח, שהיא יכולה לראות מסוף העולם ועד סופו, חלק אלוך ממעל, מתמלאים בוז על חיי הגשם, מה יתן לאדם אוכל וביוליים חדשות כדורגל ופוליטיקה, זה חולף, שב ועסוק בתורה ותזין את הנשמה שלך בחיי נצח. זכותו תגן עלינו אמן!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

השבוע התקיימה היולת איש האלוקים קדוש הקדשים המקובל האלוקי רבינו חיים בן משה בן עטר, בעל ספר האור החיים הקדוש, זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל אמן. מרן האוה"ח הק' היה איש אלוקים קדוש ונורא כלפיך אש היה כולו בוער באהבת השם יתברך, והיה כעמוד האש לפני המחנה, כל כולו אהבת תורה, דמות ענקים בעל רוח הקודש גדול. ידוע, כי בילדותו וצעירותו היה לומד עם סבו רבי חיים בן עטר הראשון, שנקרא על שמו, וכל לילה היו עורכים תיקון חצות בבכיות עצומות כמי שמתם מוטל לפניהם. והיה לומד עם זקנו זה ימים ולילות, בשקידה עצומה, בתורה הקדושה, בעמל ויגיעה, עד שהפך להיות בקי בכל חדרי תורה ובכל דרכי התורה פשט רמז וסוד, דמות ענקית.

רבינו חיבר חיבורים נוראים אשר המפורסם שבהם האור החיים על התורה, פירושים נפלאים בדרך פשט רמז דרוש וסוד. יש קטעים בספרו על התורה שאם ניקח אדם הכי חכם ישברו לו השיניים ולא ירד לעומק דעתו. ובספרו רואים אהבת התורה הנפלאה שלו, את היראת שמים הטהורה שלו. מי גילה את האור החיים הק'? הבעל שם טוב הקדוש, שהיה בפולין גילה ברוח קדשו את רבינו שהיה במרוקו. אמר פעם הבעש"ט "אור גדול יש במערב", והיה הבעל שם טוב אומר, כי הוא עצמו בחינת נפש המשיח, ואילו האור החיים הקדוש הוא בחינת רוח של המשיח, והיינו שהוא היה דרגה גבוהה יותר מהבעש"ט, זה נפש זה רוח, ואם היו נפגשים היו מביאים את המשיח. ושלח לו לאור החיים הקדוש פריסות שלום, ושאל אם יוכלו להפגש. ושאל האור החיים הק' את הבעש"ט הגד לו האם אתה רואה את השרש שלי בעולמות העליונים, ואמר לו הבעש"ט רואה אני את כולך חוץ מהעקבים שלך, אמר לו אם כך הוא, אל תנסה לבוא כי לא תפגוש אותי. ובכל זאת ניסה הבעל שם טוב ליסוע אל האור החיים הקדוש, אולם סערה שפגעה בים החזירתו, וכדברי האוה"ק.

ואמר הבעל שם טוב הקדוש, כשאני עושה עליית נשמה בכל לילה הייתי משיג אני את כל הדור, כשאני יורד כולם עולים. חוץ מאחד, שהוא משיג אותי, עד שאני עולה הוא כבר יורד. וזה האור החיים הקדוש. אין אנו מבינים את המושגים האלה, עולים - יורדים, אנחנו לא מבינים מה זה שהצדיקים מטיילים בעולמות

זכות החיזוק והקריאה בעלון

לעילוי נשמת שלמה בן ג'ון ג'ון, סיגלית בת חנה, חן בן חיה, יואב בן חנה
להצלחת אסף בן חיה, רועי בן דינה, אלעד בן עמה, אלדד בן ירדנה
לרפואת מורנו ורבנו הרב דניאל זר בן רבקה, צורי בן רחל, יהושע בן גאולה
לזש"ק בנימין בן חסיבה, אלדד בן חוה, ספיר בת עליזה, לילך בת עליזה

גם אתם רוצים להקדיש זכות של אלפי עלונים להצלחה, לרפואה, לזש"ק או לעילוי נשמת יקירכם?

התקשרו עכשיו:

03-61-50-203

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

התוצאות הטובות לא איחרו לבוא

של קיימא.

כעבור שנה היא ילדה.

שאר החברות לא עדכנו אותי מה ביקשן, כנראה בקשות אישיות.

רגע, הסיפור לא נגמר - הוא בקושי התחיל...

חלפה שנה מאז ונודע לי דבר שגרם לי לטלטלה.

אותה בת שצירפנו לחברתנו עברה באותו זמן התמודדות קשה מאוד. היה לה בן משפחה חולה, ואמא שלה לא יכלה לנהל את הבית, וכך כל עול ניהול הבית נפל על כתפיה השחוחות, וזאת מלבד העומס הרגשי הקשה בו היתה נתונה, והדאגה התמידית לשלום אחיה הקטנים ולשלום בן המשפחה החולה.

אותה בת שצירפנו לחברתנו עברה באותו זמן התמודדות קשה מאד...

כאשר התחילו להתארגן לנסוע למחנה התלבטה מאוד אם להצטרף, מכיון שלא היו לה חברות. לבסוף החליטה לקפוץ למים בניסיון 'לשכוח קצת מהצרות'. העובדה שקירבנו אותה בצורה כה עמוקה, הזריקה לה ים של כוחות עצומים להמשך ההתמודדות הקשה, עד שכל ימי חייה היא לא מסוגלת לשכוח את הכיף שהיה מנת חלקה באותו מחנה.

אם תרצו, זה שווה יותר, והרבה יותר, מהבקשות שנענו.

רק מנסה לחשוב אם לא היתה לנו הסייעתא דשמיא לתפוס את עצמנו ברגע האחרון, במה היינו נכשלים. לעולם לא היינו סולחות לעצמנו.

לסיפורים מרתקים נוספים של הרב צבי נקר נכנסו לאתר 'שיבת אור דוד'

ידענו שהבת ש'נדבקה' אלינו במהלך כל היום, בוודאי תרצה גם להצטרף לחדר שלנו. היה ברור שאם נסרב לכך היא מאוד תיפגע. הבנו שאנו עומדות בפני הכרעה. במשך הטיול עוד ניסינו לחמוק ממנה בצורה כזו או אחרת, אבל הפעם זה חייב להיות מוכרע לכאן או לכאן - אין דרך אמצע. או שהיא מצטרפת לחדר שלנו, היא מרוצה ואנחנו פחות, או שהיא לא מצטרפת אבל המחיר יהיה פגיעה בה.

ואז זה קרה...

פתאום תפסתי את עצמי ואמרתי: "בואו נקבל אותה לחדר בשמחה, בואו נראה לה שהיא רצויה, בואו לא נחכה שהיא תבקש ותתחנן ותידחק, בואו ניגש אליה מיוזמתנו ונזמין אותה להצטרף, בואו ניתן לה את ההרגשה הכי טובה, וכל אחת מאיתנו תבקש ברגע זה מהקדוש ברוך הוא בקשה שלבטח תיענה. זה לא קל לנו, אבל בואו נתפוס את ההזדמנות".

באותה שניה חל המהפך בלב כולנו.

מאז ועד לסיום המחנה, היא לא צורפה רק לחדר שלנו, אלא לקבוצה שלנו. דאגנו במשך כל הזמן שתחוש רצויה, שווה בין שווים, ושתינה מאירוע המחנה בדיוק כמונו.

התוצאות הטובות לא איחרו לבוא.

אני ביקשתי שזה יהיה לישועת אחי שהיה זקוק לשידוך. כבר בדרך הביתה מהמחנה שוחחתי עם אחי והוא עדכן אותי על הצעת שידוך חדשה שהגיעה אליו.

בתוך שבועיים הוא התארס.

חברה אחרת ביקשה שאחותה תזכה בזרע

זה קרה כשהייתי בתיכון, בכיתה י"א יצאנו למחנה חורף. היום הראשון מוקדש כולו לטיול ארוך ומהנה, ורק בערב מגיעים לבית הארחה שם מתארגנים בחדרים, אוכלים ארוחת ערב וממשיכים בתוכניות אל תוך הלילה.

היינו חמש חברות טובות, 'קבוצה', ובמהלך הטיול היינו כל הזמן ביחד. חמשתנו בעלות מרץ עם רעיונות מגוונים, זה כלל גם קצת שטויות, אבל העיקר שכולנו נהנינו ולא הזקנו לאף אחד.

לפחות כך חשבנו...

אבל היה משהו קטן, ואולי גדול, שפגם בהנאה. היינו קבוצה מגובשת, והנה מגיעה בת חדשה שהחליטה שגם היא שייכת לקבוצה שלנו. האמת שלא היו לה כל כך חברות, אז היא החליטה לבד שהיא החברה שלנו וזהו. היא הצטרפה אלינו במשך כל הטיול, 'נדחפה' בתמונות ועוד, בצורה שעצבנה אותנו.

במבט לאחור עצוב לכתוב את המילים כפי שהן נכתבות, אך בשעת מעשה, עם כל ההתלהבות של המחנה והטיול, חשבנו רק על דבר אחד, ליהנות. והיא, איך לומר, פגמה לנו את ההנאה. 'כי מי קרא לה בכלל?' וכדומה, מחשבות שבמבט לאחור מצטערים עליהן, אך בשעת מעשה ההתלהבות עשויה לעזור את העיניים.

במהלך יום הטיול היינו עסוקות ב'איך לנער אותה מעלינו', 'איך להתחמק' וכו'.

אבל בערב הסתבר שזו היתה רק ההקדמה.

כאשר הגענו לבית הארחה היינו צריכות להתארגן בחדרים. החלוקה היתה עצמאית, כל כמה בנות לקחו חדר וזהו. מכיון שידענו את הצפוי לנו עם החברה הבלתי קרואה, שוחחנו איך וכיצד לפתור את הבעיה.

רוצים להפיץ את העלון "אור הפרשה" באזור מגוריהם? הצטרפו למפיצים וקבלו עלונים בכל שבוע לחלוקה!

**חייגו עכשיו:
03-61-50-203**

*ההפצה הינה במחיר סמלי

צום י"ז בתמוז

א. ביום שלישי יחול צום י"ז בתמוז, והטעם שכל ישראל מתענים ביום זה מפני הצרות והדברים הקשים שארעו בהם, וכדי לעורר את הלבבות ולפתוח דרכי התשובה, ויהיה זה זכרון למעשינו הרעים ולפשפש במעשה ידינו ולחזרה בתשובה.

ב. המשנה במסכת תענית מונה חמשה דברים שארעו בי"ז בתמוז: א. נשתברו הלוחות - כאשר משה רבינו ירד מהר סיני וראה את עם ישראל שחטאו בעגל שבר את הלוחות, ודבר זה היה בי"ז בתמוז.

ב. בוטל קרבן התמיד - בימי בית המקדש היו מקריבים קרבן התמיד בכל יום, וביום י"ז בתמוז בוטל התמיד.

ג. נבקעה העיר ירושלים שהייתה במצור - בזמן בית המקדש השני.

ד. שרף אפוסטמוס הרשע את התורה - יש אומרים שאפוסטמוס היה שר יווני ושרף את ספר התורה שהיה מונח בעזרה שבבית המקדש וזה היה הספר המדויק שהיה בידם והיו מגיחים ממנו שאר ספרי תורה, ולכך שריפתו הייתה צרה גדולה לעם ישראל, יש אומרים שהיה בימי הרומאים.

ה. הועמד צלם בהיכל - יש אומרים שאפוסטמוס הרשע העמידו, ויש אומרים שמנשה המלך הוא זה שהעמיד צלם בהיכל.

ג. צום י"ז בתמוז אסור רק באכילה ובשתיה, אבל שאר האיסורים שאסורים בתשעה באב כנעילת הסנדל וכו' מותרים בצום י"ז בתמוז, ולכן מעיקר הדין מותר להתקלח ביום הצום עצמו, ואפילו במים חמים, והמחמיר שלא לרחוץ כל גופו במים חמים תבוא עליו ברכה, אולם מותר לטבול במקוה במים חמים.

ד. תחילת הצום הוא מעלות השחר עד צאת הכוכבים, ומכל מקום אם ישן בלילה שלפני התענית וקם משנתו באמצע הלילה אסור לו לאכול ולשתות אפילו שעוד לא התחיל הצום, מכיוון שהלך לישון הסיח דעתו מן האכילה והשתיה ולכן נחשב כאילו נכנס לתענית, ולכן אדם שרוצה לאכול ולשתות לפני עלות השחר צריך לעשות תנאי לפני שהולך לישון שכוונתו לקום במהלך הלילה לאכול ולשתות, ובמידה ושכח ולא עשה תנאי וקם לפני עלות השחר אסור לו לאכול. אולם אם מרגיש צימאון, השותה יש לו על מי ליסמוך ובפרט אם רגיל לקום ולשתות במהלך הלילה.

ה. אין מן הנכון לשטוף את הפה ביום הצום, אולם בפחות מרביעית במקום צורך מותר, ויזהר שלא יבלע את המים, ולכן מי שקשה לו בבוקר שהוא קם משנתו לא לצחצח שיניים ביום התענית, או שיש לו ריח רע מפיו מעיקר הדין מותר לו לצחצח שיניו או לשטוף את פיו, ובלבד שיזהר שלא יבלע את המים, וגם יזהר להכניס לפיו פחות מרביעית מים (81 גרס).

ו. מי ששכח ובירך על מאכל או משקה ולפני שטעם נזכר שהיום צום יטעם כל שהוא מן המאכל או המשקה, כדי שברכתו לא תהיה לבטלה (משום שברכה לבטלה לדעת מרן השולחן ערוך זה איסור דאורייתא ואיסור אכילה ביום התענית הוא מדרבנן, ואע"פ שיש אומרים שחיוב התענית הוא מדברי קבלה מכל מקום זה בוודאי אינו חיוב מדאורייתא), אולם פשוט שאחר שטעם אסור לו להמשיך לאכול או לשתות וצריך להמשיך ולהתענות.

ז. צריך לומר "עננו" בתפילת שמונה עשרה, ומנהג הספרדים לומר "עננו" בתפילת שחרית ובתפילת מנחה (וכל זה בארבעת הצומות י"ז בתמוז, צום גדליה, עשרה בטבת ובתענית אסתר, אולם בתשעה באב אומרים "עננו" גם בתפילת ערבית שמתחיל הצום). ומנהג האשכנזים לומר "עננו" רק בתפילת מנחה.

ח. היחיד שמתפלל שמונה עשרה אומר "עננו" באמצע ברכת "שמע קולנו" והשליח ציבור בתפילת החזרה בקול רם אומר "עננו" ברכה בפני עצמה בין ברכת "גואל ישראל" לברכת "רפאנו".

אימון אישי הרב אהרן פרידמן

להכיר את 'מקומו' (המשך)

שבוע שעבר דיברנו על כל ילד והמקום במשפחה שלו וכיצד זה משפיע על בניית האישיות שלו, היום נמשיך עוד סוגי מקומות במשפחה:

כבור - במקרים רבים, בכורים מרגישים כל חייהם כמלכים שהודחו מכסאם, או כמאכזבים את הסביבה, בכך שהם לא מספיק אחראים כמצופה מהם.

מרכיב נוסף בעיצוב נפשו של הילד הבכור, הוא הלחץ שהוא סובל מחמת היחס של ההורים הטריים לכל 'סטיית תקן' מהציפיות הדמיוניות שהם פיתחו. כחסרי ניסיון וידע, הם ייבאלו מכל מה שלא מתנהל 'לפי הספר' ויעשו הרבה טעויות חינוכיות מתוך תסכול.

אומרים בדרך צחות, שלא בכדי מגיע לכבור ליטול פי שניים - זה פיצוי על כל הטעויות שהוא ספג מההורים הבלתי מנוסים, שלא קלטו מה הם גורמים לו. רק בהגיע תור הילדים הבאים ילמדו ההורים להרפות, שוב לא יכנסו ללחץ מכל דבר קטן, ובכך יאפשרו להם לגדול בדרך טבעית יותר.

הערה: ה'בכור' האמור כאן לא חייב להיות מי שנערך לו פדיון הבן. הכוונה לכל מקרה בו ילד זוכה ליחס רגשי מיוחד בשחר ימיו, כגון בן שנולד לאחר שורה של בנות (או להיפך), ילד שנולד לאחר משבר משפחתי ומהווה נחמה למשפחה, וכיוצא באלה. 'בכור' לענייננו הוא מי שהתייחסו אליו בכפפות של משי ובהתאם לכך פיתח אשליה שהוא המלך והכל מגיע לו. וכיוצא בזה בנוגע לשאר המעמדות דלהלן.

בן הזקונים - מן הבכור, הממוקם לכאורה ברום המעלה ובראש השורה, נעבור להתמקד בסוף השורה, בבן הזקונים, שנולד כאשר ההורים כבר מבוגרים ומנוסים יותר.

באופן כללי, הורים נוטים לאהוב ולפנק את בן הזקונים, וכנאמר: "וישראל אהב את יוסף מכל בניו, כי בן זקונים הוא לו, ועשה לו כתונת פסים". נטיה זו גוררת משמעת רפויה יותר ביחס למה שהיה אצל הגדולים. ההורים, לכאורה, כבר מיומנים להתמודד עם ילדים, אבל ככך שגילם עולה, יש להם פחות סבלנות לדקדק בפרטים הקטנים, או שהגיעו למסקנה כי הקפדנות שנהגו עם הגדולים לא הוכיחה את עצמה. כך או כך, הקטן זוכה לווייתורים שאחיו הגדולים לא יכלו להעלות בדמיונם.

אל ההורים המפנקים, יצטרפו בדרך כלל חלק מהילדים. הם, שהספיקו בינתיים לגדול ואולי אף להינשא, יגוננו עליו בהיותו הקטן והצעיר במשפחה ולא המתחרה והבר-פולגותא שלהם. במקרה שלא יעשו זאת מרצונם, הם יידרשו על ידי ההורים לוותר לו לפני משורת הדין. "תעזוב, הוא ילד קטן, אתה לא ברמה שלו!"... גם כאשר תידרש לקיחת אחריות ונשיאה בעול, או סתם ביצוע של תפקיד קשה, יחמלו עליו, יחוסו על כוחותיו הדלים וידרשו מן הגדולים להטות שכם ולשחרר אותו.

בחלק גדול מהמקרים, הוא יגדל כילד מפונק שרגיל לקבל מה שהוא רוצה, שמוותרים לו, בעוד הוא חומק ממאמץ ונמנע ככל האפשר מלקחת אחריות.

'השני' - הילד שמגיע לעולם בו כבר קיים לו מתחרה בבית, כיסא ה'בכור' כבר תפוס, ועליו למצוא לעצמו כיסא משלו. הוא יכול להתמקד בלרכוש ולהרוויח, בדרך בריאה ונטולת מועקות של ירידה מגדולה ו"לקחו לי, אכלו לי, שתו לי". בתחום המעמד אין לו הרבה מה להפסיד. ההפך, הוא יכול רק להרוויח, כגון אם ימצא תחום משלו בו ימשוך את תשומת הלב של הסביבה. לא זו בלבד שהוא הרס את ה'מלוכה' של הבכור ושדד את אוצרותיו ותשומת הלב, הוא עשוי להפיק תועלת גם מעצם קנאתו של הבכור: כאשר ירגיש שהגדול רואה בו מתחרה, זה רק יעודד אותו להתחזק על חשבוננו. הרצון להיות יותר טוב או בולט מאחיו הבכור, ישמש לו תמריץ להתחזק אליו ולמרוד בו.

במקרים רבים, יהיה אופייני ל'שני' לעשות כל מאמץ להתעלות על הבכור כמעט בכל תחום. מתוך כך, סביר שיצבור מיומנות לעמוד בתחרות ולהתמקח על מקומו, וידע איך להסתדר עם כשלונות והפסדים. גם העובדה שהורגל לחלוק בכל עם שותף אחד לפחות, עשויה להועיל לו בהמשך חייו.

ילד הסנדוויץ' - ילד הסנדוויץ' ממוקם כמובן איפשהו באמצע, גדולים מעליו וקטנים מתחתיו. ידרשו ממנו לוותר לעציר, "כי אתה הרי גדול יותר ממנו", ומאיך להיכנע למבוגר ממנו, "כי הוא גדול ממך". בעיני כלות הוא יראה את הגדולים זוכים להטבות כמו לצאת לאירועים או להצטרף לקניות, ואת הקטנים הזוכים להטבות השמורות לקטנים ממנו בלבד, בעוד הוא יוצא קירח מכאן ומכאן.

הוא עשוי לפתח מודעות של מקופח - הרגשה שלא שמים לב אליו ולא ערניים לצרכיו כראוי. תחושות אלו עלולות לצוץ בו בהמשך חייו, בכל פעם שירגיש או יחשוד שמתעלמים ממנו או מאצצים אותו לוותר.

רגע חושבים

הרב ישראל לוגסי

התבוננות מביאה לביטחון

לפי קוצר שכלה בלוא בינה ותבונה ומכינה לעצמה כמות גדולה למזונה הרבה יותר מהנצרך לימי חייה, כפי טבעה שנתן לה הבורא, ובכל כוחה מנצלת תפקידה להתמיד ולאגור, אולם האדם שעניינים שכליות לו למה אינו משתמש ברוחב בינתו ובידיעת הבורא שיש בו, שה' יתברך מפרנס כל ברואיו לתת אוכלם בעיתם מביצי כינים ועד קרני ראמים, ולמה אינו שם מבטחו בה' לבטוח בו בביטחון עז.

ברור הדבר שגם בימינו אנו יש הבוטחים בשמך באמת, אין די יונגע יארען האב אין נישט אהפ גילאזט, אין בין גיגאנגען זוכען די מענטשען [בימי צעירותי לא נחתי חיפשתי וחקרתי אחרי הבוטחים בשמך באמת], יגעתי ומצאתי, כי בלוא הבוטחים בשמך באמת אין אנו שוים מאומה!!!

ובענין זה שדואג האדם לעתיד, היה סיפור עם תלמידו של הגר"א לאפיאן צוק"ל שבא לרבו בהצעה שלהיות והוא כבר בחור שעומד בשידוכין ומהיכן תהיה פרנסתו, לכן חשב לעזוב את הישיבה, ללמוד מקצוע ואחר כך להתחתן. השיב לו הגר"א לאפיאן: בשביל מה לך לעבוד... שמא לעולם לא תינשא... נבהל הבחור, ואמר: רבי למה שלא אנשא, בעזרת ה' גם לי תהא אישה... שוב שאלו הגר"א: נניח שתינשא, אולי לא יהיו לך ילדים... ואם כן בשביל מה לך כל כך הרבה פרנסה. נבהל הבחור רבי מקללני, למה שלא יהיה לי ילדים, לכולם יש ילדים. שוב שאלו הגר"א לאפיאן: ואולי תמות בקיצור ימים ושנים, ולמה לך פרנסה...? צווח הבחור, רבי לקללות כאלו לא ציפיתי...? ואז השיבו הרב: ישמעו אוזניך מה שפיך מדבר, אישה, אתה בטוח בה' שיהיה לך... ילדים אתה בטוח בה' שבעזרתו יהיו לך... חיים, כמו כן אתה בטוח בה' שייתן לך... ורק פרנסה לא יוכל לתת לך...!?

דוגמא אחת מיני רבות מתאר החובת הלבבות (בשער הביטחון) חולשות טבע בני אדם שטבען נוטה לצבור ממון למשמרת לימים הבאים בחוששם פן לא יהיה להם בימי זקנה ותשישות כוחם, וזה לשון קודשו בפרק ה' משער הביטחון, "והשביעי, כי הבוטח באלוקים וכו' ולא יאצור הנמצא, ואיננו דורש [חושש] ליותר מטרף יומו, כי לא יעלה על ליבו מה יהי למחרתו, מפני שאינו יודע עת בוא קיצו ובוטח באלוקים להאריך לו בו, ולהזמין טרפו ומזונו בו וכו', ואשר איננו בוטח באלוקים וכו' ויזמין מהון העולם הרבה, כאילו בטח מן החליפה וסר מעליו אימת המוות, כאילו ימיו לא ייתמו וחייו לא יכלו" וכו, עכ"ל.

החובת הלבבות מתאר את סכלות האדם שאינו בוטח בה' ואת מעלת ערך הבוטח, שהאינו בוטח חוסך לעצמו לימים הבאים שחושש פן לא יהיה לו להבא, וטעותו נובעת מזה כי מוטעה הוא בחושבו שסרה ממנו אימת יום המוות, וחושב ומדמה שיחיה לנצח ומחששו שאז לא יהיה לו לכלכל פרנסתו לכן הוא מניח חילו.

אולם למה אינו חושש גם פן לא יהיה לו אז אוויר לנשימה חס וחלילה למה לא יכין לעצמו כלים מלאים אוויר לנשימה לאריכות ימיו המדומים לו לעולם, לפי חשבונו, אלא מאי, שלעניין זה שאין ביכולתו להכין אין לו ברירה ומחויב הוא לסמוך על בוראו שמאן דיהיב ליה חיי [שמי שנותן לו חיים] יהיב ליה גם אוויר נשימה, אם כן למה אינו בוטח בה' שייתן לו גם כדי צורכו ולחם חוקו ומאן דיהיב חיי יהיב מזוניה.

וכאן מתגלה חוסר ביטחונו בה' מחד גיסא, ומאידך יראה כמה אין ביטחונו שלם באמת, שמחלק את ביטחונו בכמה אנפין, שעל חלק מסוים הוא מרמה את עצמו שכביכול יש לו ביטחון בה', ובמה שנראה לו כאילו ידו משגת לסדר ולהכין לעצמו כרצונו, בזה אינו שם מבטחו בה' באמת ובתמים. ובזה תעלה מעלת הנמלה העמלה על מעלת הסכל הזה, כי הנמלה פועלת

למאמרים נוספים של הרב ישראל לוגסי בקרו באתר 'ישיבת אור דוד'

תיקון הנפטרים

הידוע שכתב רבי יהודה פתיה

עושה נחת רוח גדול לנפטר

ומצילו מן הדין.

בכח התיקון לתקן את נשמת הנפטר,

להוציאו מייסוריו ולהעלותו לגן עדן.

וחשוב מאד שכל אחד יעשה את התיקון לקרוביו
זוה חסד של אמת ובזכות זו הנפטר יתפלל עליו בשמים וימליץ יושר עליו.

למסירת שמות ניתן להתקשר למשרדי הישיבה 03-570-12-12